

מכינה בית סיפרית בניהול עצמי בבתי ספר עתירי עולים

תוכניות מאושרות במשרד החינוך

מס' תוכנית מכינה בית סיפרית
בניהול עצמי - 16318
מס' תוכנית מכינה בית סיפרית
בניהול עצמי עם קד"צ - 16926

20
22

מי אנחנו?

מבע - מרחבים בניהול עצמי הוא ארגון חינוכי המעניק כלים, ייעוץ וליווי מקצועי למנהלי בתי ספר וצוותי חינוך המאפשרים יצירת מרחב אוטונומי יזמי ובטוח לתלמידיהם לפעילות, לאור חזון ומטרות; נהלים וערכים; משאבים; ביטחון ובטיחות מוגדרים.

תוצאות השיטה במערכת החינוך:

- בקרב צוותי חינוך, תלמידים ותלמידות - עידוד מוטיבציה פנימית, חיזוק הזהות והעמקת תחושת השייכות והחיבור למדינה, הקניית כלים מיומנויות וכישורי חיים.
- ברמה המערכתית - כלי יישומי להובלת שינוי בכל המערכות (חינוך, רשויות, מנהלים) במעבר מניהול היררכי למתן אמון, יצירת תרבות אוטונומית המקדמת אקלים עבודה חיובי וקרקע פוריה ליזמות וחדשנות

אנחנו מעניקים כלים למנהלים, מנהלות וצוותי חינוך המאפשרים הגשמה, צמיחה ושינוי:

- מניהול המתרכז במשימות (Micro Management) לניהול מעניק אמון ומעורר השראה.
- מהוראה פרונטלית - להנחיה ומנטורינג.
- מלמידה לתהליך חינוכי מיטבי המפתח לומד אוטונומי.

הארגון נוסד בשנת 2019 לאחר 8 שנות פעילות במערכת החינוך, במטרה לפתח ולהטמיע את רעיון מרחבים בניהול עצמי במערכת החינוך, ארגונים חברתיים ועסקיים וזאת על מנת להפוך את יצירת סביבת החיים שלנו למאפשרת, מחברת ומעצימה את האדם באשר הוא אדם.

מרחבים בניהול עצמי - יצירת מרחב אוטונומי יזמי ובטוח בתוך גבולות ברורים הנקבעים מראש. תמהיל של חקר, ידע, מיומנות וערכים.

צוות מנחי התוכניות ניצב בחוד החנית של מערכת החינוך הישראלי על כל גווניו ומונה מנהלי בתי ספר ראשי מכינות, מחנכים, יזמים חינוכיים וחברתיים, מנטורים המשלבים ניסיון רב והשכלה מעולמות החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי.

תוכניות מבע מאושרות על ידי משרד החינוך ופועלות בפרישה ארצית בקרב מגוון מסגרות חינוך ואקדמיה. מאז הקמתה פעלה העמותה ב60 בתי ספר תיכון שבמסגרתם הקימה 15 מכינות בית ספריות.

מכינה בית סיפרית בקרב בתי ספר עתירי עולים ו/או תלמידים ותלמידות ממשפחות דוברות רוסית

תוכנית המכינה הבית סיפרית מתבססת על הפדגוגיה של עולם המכינות בדגש על ניהול עצמי, על בסיסו מקבלים חניכי המכינה מרחבי אוטונומיה להובלת הלמידה שלהם. המודל פותח ע"י תומר אושרי, איש חינוך, בוגר תוכנית מנדל למנהיגות חינוכית ומייסד עמותת מבע, במעבר מתפקידו כראש מכינת הנגב לתפקידו כמנהל תיכון סליגסברג בירושלים שם הקים את המכינה הבית סיפרית הראשונה בישראל. התוכנית פועלת כשיטה פדגוגית בבתי ספר ומאפשרת למנהלים וצוותי החינוך לייצר עבור התלמידים מרחב אוטונומי של מכינה בית סיפרית להובלת תהליכי למידה או כל פעילות אחרת בבית הספר.

איך זה פועל?

במסגרת הכשרה וליווי שנתי של צוות בית הספר, הצוות בונה מסגרת אוטונומית של מכינה (חודש עד חצי שנה) בדגש על נושאי זהות, שייכות, אזרחות תורמת, היכרות עם החברה ישראלית, יהדות, ציונות ומנהיגות. מתוך מסגרת זו התלמידים מקבלים על עצמם אחריות ומגבשים תוכנית המשלבת למידה, הרצאות מפגשים, טיולים ומסעות כשהם למעשה מובילים ומנהלים את המכינה ושותפים של ממש בתכנון ובהובלת האירועים.

התוכנית המוצעת שמה דגש על בניית מכינה בניהול עצמי בבתי ספר עתירי עולים במטרה לייצר שינוי מיטבי בקרב התלמידים העולים ובקרב הצוות החינוכי מתוך אמונה כי השפעה על יכולת ההוראה שלהם, בדגש על מעבר ממורים למנחים ומלווים בתהליכי ניהול עצמי הם קריטיים ומהווים נקודת מפנה בתהליכי שינוי בית ספריים הנדרשים לצורך עמידה באתגרי קליטת העולים.

מטרות התוכנית:

1. שינוי פדגוגי במרחב מוגדר מהוראה פרונטלית ללמידה בהובלת התלמידים/ות מתוך סקרנות ומוטיבציה פנימית ככלי למתן מענה ייחודי המותאם לתלמידים עולים.
2. העצמה ופיתוח מיומנויות הלמידה ותחושת המסוגלות העצמית של התלמידים/ות העולים ויצירת אקלים מעודד יזמות בקרב התלמידים והצוות חינוכי,
3. חיזוק הזהות היהודית, ציונית ישראלית, הגברת תחושת השייכות והחיבור לבית הספר, לקהילה, לעם ולמדינה.
4. שילוב כלים פדגוגיים חדשניים בעבודת הצוות החינוכי בדגש על יכולות ליווי והנחייה, חונכות ומנטורינג המסייעת בהתמודדות עם אתגרי הקליטה והרב תרבותיות.
5. פיתוח תפיסה ארגונית בראייה הוליסטית לצרכי התלמידים העולים.
6. טיפוח מנהיגות צעירה.

”

אנחנו מרגישים שסוף סוף אנחנו חלק מתהליך שעובר עלינו, אנחנו יכולים לבחור את הנושאים שמעניינים אותנו ורלוונטים לחיים שלנו כאן בישראל, אנחנו מרגישים שמקשיבים לנו ושנחנו יכולים לשנות ולפעול.“

תלמידי עמל רב תחומי עמק חרוד

בוגרי ובוגרות המכינה

מתוך תהליכי ההובלה והניהול של המכינה יתבררו לבני הנוער שאלות הנוגעות לזהותם האישית היהודית, הציונית והחיבור למדינת ישראל, המסוגלות העצמית, המודעות העצמית והחברתית תגבר. לצד היכולת לקבל החלטות ואחריות לחייהם. המכינה יכולה לפעול כמכינה קבוצתית רק לנוער עולה או כמכינה משולבת עם כלל תלמידי השכבה.

יתרונות התוכנית

- מודל יישומי לצרכי ביה"ס המשתלב במהלכים חינוכיים העוסקים באתגרי קליטת העולים והרב תרבותיות בבית הספר שבסיומם יכול בית הספר להטמיע את התוכנית כחלק מאורח החיים הבית ספרי.
- המודל פותח בשיתוף עם אגף מחקר ופיתוח - החממה של משרד החינוך (עומד בקריטריונים מינהליים פדגוגיים וחינוכיים של משרד החינוך).
- מקדם סדר יום שעולה בקנה אחד עם מטרות החינוך בישראל כגון: רפורמת המכינה לחיים בכיתה יב', תוכנית SEL למידה רגשית חוויתית.
- למידה מבוססת התנסות בפועל ולא רק לימוד תיאורטי
- הכנסת ידע מקצועי חדש לבית הספר המעניק ערך מוסף ומכין את התלמיד והמורה למציאות המשתנה ולעולם העתידי במאה ה-21 ע"י שינוי תפיסת הלמידה וההוראה.
- מקוריות מתודית, אין כפילות עם תוכניות אחרות במערכת החינוך.

”ניהול עצמי מביא את התלמידים להיות אקטיביסטים בבית הספר, מגביר את תחושת השייכות שלהם ומעצים את היותם לומדים עצמאים“

דוד שרבי , מנהל תיכון שש שנתי ע"ש מוטה גור, עירוני ג' מודיעין

מכינה בית סיפרית בבתי ספר עתירי עולים ובשילוב חניכי המכינות הקדם צבאיות שנה ב'

בארץ פועלות מכינות קדם-צבאיות שמטרתן להכין את בני הנוער לשרות הצבאי והצמחתם כאזרחים תורמים למדינה מתוך נכונות לשאת במשימות ובאתגרים הלאומיים.

במיזם משותף "המשלב ידיים" בין עמותת מב"ע והמכינות הבית סיפריות בבתי ספר מהפריפריה הגיאוגרפית והחברתית של מדינת ישראל למכינות קדם צבאיות אנחנו מייצרים מכפלת כח חינוכית וערכית לתלמידי המכינות הבית סיפריות המתקיימות בבתי הספר ולחניכי מכינות הקד"צ שנה ב'.

התוכנית מתפרשת על פני שנת הלימודים וכוללת מספר שלבים:

- **שלב א' (ספט'- אוקט')** : הכשרת חניכי הקד"צ כמובילי מכינות על פי מודל מב"ע.
- **שלב ב' (נוב'-מרץ):** כניסת חניכי הקד"צ שנה ב' לבתי הספר והתחלת בניית המכינה הבית סיפרית עם תלמידי ביה"ס שעיקרם העברת תכנים מובנים בנושאי זהות שייכות מנהיגות וכד' ברוח תכני המכינות (5 מפגשים). בהמשך מתקיימים עוד 5 מפגשים משותפים לכולם בליווי וביעוץ מקצועי של צוות מב"ע
- **שלב ג' (מרץ - מאי)** תלמידי הקד"צ מתגייסים והמכינה הבית סיפרית בפועל מובלת ומנוהלת ע"י תלמידי בית הספר בליווי מקצועי של צוות מב"ע.

התוכנית המוצעת מאפשרת חשיפה ורתימת תלמידי ביה"ס בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית של מדינת ישראל לעולם המכינות מחד ומעטפת תומכת לבתי הספר בהקמת המכינות הבית סיפריות מאידך.

מייסד שותף ומלווה מרחבים

תומר אושרי

מייסד העמותה, איש חינוך, בעל 20 שנות ניסיון בחינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי, כראש מכינה וכמנהל בי"ס. בוגר מנדל למנהיגות חברתית

מנכ"ל

ערן ולק

מנהל מסע ישראלי בין השנים 2016-2021 לאחר 26 שנות פיקוד והדרכה ביחידות מיוחדות ובקורסי הפיקוד בצה"ל.

יו"ר הנהלה

אריאב יוסט

סמנכ"ל מכון "אבני ראשה" להכשרת מנהלים ומנהלות במערכת החינוך

מנהלת שותפויות

אור-לי רוזנבאום

בעשור האחרון מנהלת תחום פיתוח עיסקי במסע ישראלי, ובעברה מנהלת דסק חבר העמים במחלקה לחינוך של הסוכה"י

מייסד שותף, מוביל מרחב פיתוח וליווי

אורי בן דוד

מנחה קבוצות מנטור, מאמן אישי, מוביל מסעות צמיחה בטבע. לשעבר ס. מנהל תחום חינוך במסע ישראלי,

לפרטים ומידע נוסף

תומר אושרי 050-7830326

oshrytomer@gmail.com

maba.org.il

ב 3 שנים האחרונות אנו מלווים את "מכינת הראל פורצי דרך" בחוות הנוער הציוני בירושלים, לצוות ניסיון רב בעבודה עם בתי ספר עתירי עולים במסגרת מסע ישראלי והסוכנות היהודית.